

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto

Espoon lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikennekaareksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Espoon kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 16.5.2016 antaa luonnoksesta esitykseksi liikennekaareksi seuraavan lausunnon:

Tavoitteena kestävä Espoo

Espoo -tarinan mukaan Espoon verkostomainen, raideliikenteeseen tukeutuva kaupunkirakenne mahdollistaa kestävä tavan kehittää Espoota osana metropolialuetta ja Etelä-Suomen työssäkäyntialuetta. Espoo on arvojensa mukaisesti vastuullinen edelläkävijä, joka on sitoutunut kehittämään kaupunkia taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla, jolloin espoolaisten ekologinen jalanjälki pienentyy ja kaupunki toimii ilmastomuutoksen torjunnan edelläkävijänä.

Espoon kaupunkikeskuksista muodostuu viihtyisiä asuin-, asiointi- ja työpaikkakeskuksia, joissa hyvät palvelut, virikkeelliset harrastusmahdollisuudet ja lähiluonto ovat helposti ja esteettömästi saavutettavissa. Uusia raideliikenteeseen tukeutuvia asuinalueita ovat mm. Kera ja Suomenoja. Tavoitteena on parantaa palvelukeskittymien saavutettavuutta joukkoliikenneyhteyksin asukas- ja asiakaslähtöisesti. Palveluilta odotettua yksilöllisyyttä lisäämme yhdistämällä sähköisiä palveluja uudella tavalla perinteisiin palveluihin.

Espoo on kansainvälisen vertailututkimuksen mukaan Euroopan kestävin kaupunki. Tutkimus osoitti, että kasvava Espoo on taloudellisilla, sosiokulttuurisilla ja ekologilla kestävä kehityksen mittareilla mitattuna onnistunut pitämään kehityksensä kestävä. EU-puheenjohtajamaan Hollannin teettämässä tutkimuksessa oli mukana yli 140 eurooppalaista kaupunkia. (Tilburgin yliopisto, Telos-tutkimusinstituutti).

Juuri solmittavan Helsingin seudun MAL-sopimuksen mukaan maankäyttöä, asuntotuotantoa ja liikennejärjestelmää ohjataan kokonaisuutena yhdyskuntarakennetta eheyttäen ja kestävää liikkumista edistäen. Sujuvia matkaketjuja tukevien digitaalisten liikennepalveluiden syntymistä edistetään ja kehitetään erilaisilla kokeiluilla. Sähkön ja mahdollisten muiden vähäpäästöisten energiamuotojen käyttöä joukkoliikenteessä lisätään. Sopimuksessa osapuolet sitoutuvat nostamaan kestävien kulkutapojen palvelutasoa ja mahdollistavat tietoon perustuvien digitaalisten palvelujen syntymistä käyttäjille henkilö- ja tavaraliikenteessä. Lisäksi pidetään tärkeänä, että Helsingin seudun

Kaupunkikehitysyksikkö

03.00.00

1842/2016

18.5.2016

Espoon joukkoliikennejärjestelmä perustuu raideliikenneverkkoon, jota poikittaiset runkolinjat ja liityntäpainotteinen bussiliikenne täydentävät. Länsimetron liikennöinti alkaa elokuussa 2016 välillä Ruoholahti - Matinkylä. Myös Länsimetron jatke Matinkylästä Kivenlahteen on rakenteilla ja Raidejokerin toteuttaminen alkamassa.

Espoo pyrkii raideliikennehankkeilla paitsi kasvattamaan joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta, myös lisäämään maankäytön ja elinkeino-elämän vetovoimaisuutta. Jotta valtion ja Espoon yhteishankkeille asetetut tavoitteet jatkossa toteutuvat, liikennekaareen sisältyvän joukkoliikennettä koskevan lainsäädännön tulee omalta osaltaan luoda edellytykset joukkoliikennejärjestelmän kestäväälle ja pitkäjänteiselle kehittämiselle sekä pääkaupunkiseudun kuntien ja valtion yhdessä toteuttamien investointien kannattavalle liikennöinnille.

Espoon kaupungin vastuulla on toteuttaa ja ylläpitää joukkoliikenteen tarvitsemaa infrastruktuuria sekä rahoittaa joukkoliikenteen järjestämisen palvelut siltä osin, kuin matkustajilta kerätyt lipputulot ja valtion suurille kaupungeille myöntämä joukkoliikenneavustus eivät riitä kattamaan Espoon kaupungin asettamien palvelutasotavoitteiden mukaisen joukkoliikenteen järjestämisestä koituvia kustannuksia. Tällä hetkellä Espoon kaupunki tukee joukkoliikenteen järjestämistä vuosittain 54 milj. eurolla; kunnan subvention osuus on lähes 50 % joukkoliikenteen järjestämisen kustannuksista.

Valtio voittaa HSL:n subventoitujen lipunhintojen vuoksi verotuksessa noin 50 miljoonaa euroa vuodessa, koska työmatkavähennys perustuu näihin subventoituihin hintoihin.

Lakimuutoksen tavoitteena on hallitusohjelman mukainen normien purku ja sääntelyn keventäminen. Luonnoksessa liikennekaareksi esitetään, että nykyinen joukkoliikennelaki kumottaisiin kokonaisuudessaan. Perusteluna on, että EU:n joukkoliikenteen palvelusopimusasetus (PSA) on sellaisenaan velvoittavaa lainsäädäntöä eikä kansallisia säädöksiä tarvita sen soveltamiseen.

Helsingin seudun MAL-sopimuksen mukaan Helsingin seudun liikennejärjestelmän runkona toimii edelleen kokonaisvaltaisesti järjestetty joukkoliikennejärjestelmä. Joukkoliikennejärjestelmän kokonaisuuden suunnittelun näkökulmasta on riski, jos HSL tai kunnat eivät voi koordinoita linjojen ja palveluiden muodostamaa kokonaisuutta.

Valmisteluaineiston perusteella Espoon kaupungin on vaikea arvioida liikennekaaren kokonaisvaikutuksia joukkoliikennejärjestelmään. Toistaiseksi on epäselvää, mikä Helsingin seudulla joukkoliikenneviranomaisena toimivan HSL:n rooli liikennekaaren toteutuessa olisi ja millä tavoin HSL voi jatkossa suojata kilpailuttamaansa PSA - liikennettä ja sen lipputuloja markkinaehtoiselta liikenteeltä, jos kilpailevan liikennöinnin aloittaminen ei edellytä joukkoliikenneviranomaisen lupaa.

On myös vaikea arvioida taloudellisia ja ympäristöllisiä riskejä, joita Espoossa bussimarkkinoiden vapauttamisesta koituu, jos Länsimetron ja sen liityntälinjojen rinnalle syntyy kilpailevaa markkinaehtoista bussiliikennettä. HSL on hiljattain kilpailuttanut PSA:n mukaan kaikki Etelä- Espoon sisäiset ja metron uudet liityntäliikenteen bussilinjat. Länsimetron liikenteen alkamiseen sidotut sopimuskaudet ovat huomattavan pitkiä, jopa 8 vuoden mittaisia.

ESPOO
ESBO

Lausunto

5 (5)

03.00.00

1842/2016

Kaupunkikehitysyksikkö

18.5.2016

Lakiesitysluonnoksen tavoite reitti-, pysäkki-, aikataulu-, hinta- ja saatavuustietojen saamisesta avoimen rajapinnan kautta on kannatettava. Nykyisellään taksiliikenteessä on käytössä järjestelmiä ja tuottajia joiden kanssa rajapintojen avoimuus ei toimi.

Mari Immonen
Kaupunginsihteeri
050 525 2706
mari.e.immonen@espoo.fi

Liitteet

-

Tiedoksi

-